

Student/Registration Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2008 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Thursday 16 October: 2 pm Eastern Standard Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 50 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You MUST NOT write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 50 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in SERBIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Text 3

Marks

You may
make notes in
this space.

3. Comment on the effectiveness of this advertisement.

4

Text 4

4. Compare and contrast Ivan's and Milica's personalities.

5

Part B

10 marks

Attempt Questions 6–7

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information*
 - *convey the information accurately and appropriately*
-

You will hear TWO texts, one relating to Question 6 and one relating to Question 7. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings in which you may make notes.

Listen carefully to each text and then answer the questions in SERBIAN.

Text 6	Marks	You may make notes in this space.
<p>6. Summarise the speaker’s opinion about global warming.</p> <p>Резимирај говорниково мишљење о проблему глобалног загревања.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	4	

BLANK PAGE

BLANK PAGE

Student/Registration Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--

2008 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 15 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in SERBIAN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet and on page 7.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Part A

20 marks

Attempt Questions 8–9

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and/or specific aspects of texts, by, for example, comparing, contrasting, summarising, or evaluating, and convey the information accurately and appropriately*
-

8. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Пирот, 8. 05. 2008.

Драги Милане,

Извини што ти се нисам раније јавио, био сам врло заузет пресељењем. Сигурно си изненађен да сам напустио Београд и да живим на породичном имању код Пирота.

Знаш да сам се одувек разликовао од свих наших другова. Сећаш се кад сте ми се смејали када сам утишавао музику на журкама и кад сам се жалио на буку и гужву у саобраћају. Увек ћу памтити запањене изразе ваших лица када сам рекао да не желим да купим мобилни телефон или Irod јер нећу да робујем технологији.

Решио сам да водим здрав живот. Радим на имању, пешачим и возим бицикл сваки дан па можеш замислити у каквој сам кондицији. Храним се само органском храном која је произведена по околним имањима. Кад би само знао колико се разликују укус јагода овде и у Београду.

Осим тога, опуштени стил живота ми баш одговара. Нема журбе, а ретко кад погледам на сат. Која је то разлика од Београда где се сваки секунд броји и није ти довољно 24 сата у дану да обавиш све.

Сада тек видим колико су људи у граду зависни од модерне технологије, а овде се људи радије посећују него дописују.

Једино ми фали друштво. Посетите ме што пре. Сад су јагоде и трешње најслађе.

Поздрав
Зоран

Question 8 continues on page 3

Question 8 (continued)

(a) Why is Zoran writing this letter?

2

(b) How is Zoran different from his friends?

3

(c) How has Zoran justified his decision to move to the country?

3

End of Question 8

9. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Генерација Y – размажени или паметни?

Они су млади и паметни. На посао долазе у патикама и јапанкама са iPod-ом којег не гасе. Спремни су да раде али не желе да им посао буде живот. Они су генерација Y, нова радна снага која излази на тржиште рада које карактерише све старија радна снага. Сукоб између те две генерације постаје све видљивији.

Већина послодаваца дели мишљење госпође Марић генералног директора „Галенике“, која каже: „Наша фирма је одувек давала шансу младима. Наши програми за запошљавање и обучавање већ годинама дају одличне резултате. Нажалост, у последње време у нашој фирми нова генерација радника не остаје дуже од годину дана. Чини ми се да је ова генерација размажена, нестрпљива и да не жели много да ради“.

Игор Костић, представник генерације Y нам је рекао: „Ја сам радио већ у пет фирми и већина фирми очекује да радим даноноћно, за викенд и без плаћеног прековременог рада, што значи да потпуно занемарим свој приватни живот. Школовао сам се да бих могао брзо и ефикасно да урадим посао и да онда одем кући и уживам.

Сви кажу да сам још „млад и зелен“ и да треба да прође још неколико година пре него што ћу моћи да кажем да знам посао. Немам ја времена за то. Мењаћу посао док не нађем фирму која ће ценити моје квалитете“.

Према речима господина Радића, психолога рада: „Генерација Y има други однос према раду. Њима посао није по себи сврха, већ желе да уживају у плодовима свога рада. Они сматрају да компаније треба да одговоре на следећа питања: „Зашто би требало да радим за вашу фирму?“ и „Шта имате да ми понудите?“. Они су технолошки врло софистицирани, образовани, запошљиви и то знају. Ова генерација прихвата промену као свој животни стил. Компаније би требало да створе такву атмосферу у којој припадници Y генерације не би имали разлога да оду“.

Могу ли се жеља младих за добрим животом и захтеви фирми ускладити?

Урош Лазић
Политика

Marks

- (a) How does Ms Maric see Generation Y?

3

Question 9 continues on page 5

Question 9 (continued)

- (b) What is the attitude of Generation *Y* towards work according to Igor Kostic? 4

- (c) What answer would Mr Radic suggest to the final question? 5

End of Question 9

Part B

10 marks

Attempt Question 10

When judging performance in this part, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates the capacity to:

- *understand general and specific aspects of a text by identifying, analysing, and responding to information*
- *convey information coherently (structure, sequence, accuracy and variety of vocabulary and sentence structure) and appropriately (relevance, use of conventions of the text type)*

10. Read the text and then answer in 150–200 words in SERBIAN the question that follows.

Како до 'нормалног живота'

Главни проблеми са којима се исељеници из Србије суочавају у процесу интеграције у аустралијско друштво су језик и запослење.

По доласку у Аустралију, већина досељеника сматра да је поновно успостављање 'нормалног живота' приоритет, а основни предуслов за то је налажење посла. Наравно, предуслов за налажење посла је знање енглеског језика.

Често се дешава да се досељеници нађу у зачараном кругу, морају да нађу неки извор прихода, не знају језик а посао не могу да нађу због непознавања језика. Доста досељеника је приморано да ради неквалификоване послове да би опстали и зато немају времена да иду на курсеве енглеског језика.

Многи Срби имају великих тешкоћа у прилагођавању тржишту рада у Аустралији. У Србији нису навикли на оштру конкуренцију. Често се дешава да њихове квалификације нису признате што доводи до тога да морају да траже посао који не захтева никакве квалификације. Многи досељеници губитак професионалног статуса често поистовећују са губитком идентитета.

Поштовани читаоци, позивамо вас да нам пишете о Вашим искуствима, било позитивним или негативним.

Политика

You have read this article in a Serbian newspaper. You feel strongly about the issue and decide to write a letter to the editor in response to the article. Write the text of the letter.

Прочитали сте овај текст у српским новинама и осетили сте се побуђеним да напишете писмо уреднику у коме ћете изнети своје мишљење о овом проблему.

You may make notes in this space.

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2008 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 3: Writing in Serbian (15 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 45 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in blue or black ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in SERBIAN.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Total marks – 15

Attempt ONE question from Questions 11–13

When judging performance in this section, the examiner(s) will take into account the extent to which the student demonstrates:

- *relevance and depth of treatment of ideas, information, or opinions*
 - *accuracy and range of vocabulary and sentence structures*
 - *the capacity to structure and sequence response and capacity to use conventions of the text type*
-

Answer ONE question from this section in 200–250 words in SERBIAN.

11. Write an article for a trendy Serbian magazine promoting Australia as a tourist destination.

Напиши чланак за помодни српски магазин за младе, промовишући Аустралију као туристичко одредиште.

12. At the end of Year 12 you have moved into a flat with two friends. The first week has been a disaster. Write a diary entry about the situation.

На крају дванаестог разреда ти и твоја два пријатеља/пријатељице преселили/преселиле сте се у заједнички стан. Прва недеља је била катастрофа. Напиши страницу дневника о овој ситуацији.

13. A Serbian club in Australia is organising an exhibition about Serbian religious customs and traditions in cooperation with the Belgrade Ethnographic Museum. Write a speech to open this exhibition.

Српски клуб из Аустралије заједно са Етнографским музејом из Београда организује изложбу о религиозним обичајима и традицији српског народа. Напиши говор којим ће се изложба отворити.

You may make notes in this space.

BLANK PAGE

BLANK PAGE

BLANK PAGE

2008 PUBLIC EXAMINATION

Serbian

Continuers Level

Section 1: Listening and Responding

Transcript

Section 1, Part A

Text 1

Новак Ђоковић је на турниру у Мелбурну победио Федерера са 3:2 у сетовима. Био је то тежак, исцрпљујући меч који је трајао више од четири сата. Победом у Мелбурну Ђоковић се попео, на листи најбољих тенисера света, са трећег на друго место.

Ђоковић је изјавио да је ово био веома тежак меч где је показао свима да је психолошки и кондиционо спреман да се равноправно носи са најбољим играчем на свету. Али још важније од тога је, нагласио је, то што својим победама проноси широм света име своје земље и свог народа, на које је јако поносан.

Верујемо да неће проћи много времена и да ће Ђоковићу поћи за руком да избије на сам врх листе.

Text 2

М: Ђао Љиљо. Овде Мирко.

Љ: Ђао Мирко. Којим добром?

М: Потребна си ми.

Љ: Тако сам и мислила.

М: Немој да си таква... Јеси ли видела у новинама да гостује представа „Ми нисмо анђели“. Карте нису јефтине. Има попуст ако се купе две карте. Друга карта се добија упола цене.

Љ: ~~И~~?

М: ≠ Добра прилика да је погледамо. Представа је добила прву награду на фестивалу у Суботици. Критике су сјајне.

Љ: ≠ Чини ми се да сам нешто чула о томе. О чему се оно ради?

М: ≠ О младима. Весна верује да је представа веома интересантна.

Љ: ≠ Ааа... разговарао си са Весном!?

М: ≠ Да, мислио сам да би и њу занимало да је погледа.

Љ: ≠ И шта је рекла?

М: ≠ Рекла је да ће ми се јавити. Знаш ти већ каква је она.

Љ: ~~З~~нааам...

М: ≠ Да, овај... Него јесам ли ти рекао ко је главни глумац?

Љ: ~~И~~иси. Ко?

М: ~~Є~~ргеј Трифуновић.

Љ: ~~Љ~~оој!

М: ≠ Шта кажеш!? Да купим карте?

Text 3

Хеј маме и тате!

Да ли су ваша деца пробала нови чоколадни слаткиш „Слатки укус“!

Ако нису - нека то учине одмах! Из ових стопа!

Наћи ћете га у вашој самоуслуги. Укусно, здраво, хранљиво!

Наша чоколадна маса садржи најмање 35% какаоа, 55% вештачке биљне масти, 3% соје лецитин и пуномасно природно млеко. Оно што ће вас посебно обрадовати: синтетички емулгатори и вештачке ароме су сведене на минимум. Погледајте декларацију на нашем слаткишу. Упоредите је са другима. Уверићете се: Најздравија, најслађа, најбоља!

Ваша деца ће уживати у здравом слатком слаткишу.

Слатки укус. Само за Вас... Истопићете се... Ммммм...

Text 4

Иван: Ђао Милице!

Милица: Здраво.

Иван: Лепо што си овде. Хоћеш капућино или сок?

Милица: Са тобом?! С тобом нећу ништа више...

Иван: Чекај... Шта ти је Милице? Толико си озбиљна, повероваћу да је истина то што говориш...

Милица: Истина је. Не желим с тобом више ни да седим, а ни да разговарам... Слободан си...

Иван: Чекај... успори мало... Ништа ми није јасно...

Милица: Уффф... Није ти јасно... А то што си рекао Милану да сам заљубљена у њега.

Иван: Рекао, па шта... Ниси први пут у животу заљубљена... хе, хе...

Милица: Како па шта!!! Поверила сам ти се, и замолила да остане само међу нама. Обећао си да никоме нећеш рећи... Обећао! Знаш шта значи о-бе-ћа-ти!!!?

Иван: Знам. Али хтео сам да ти помогнем. Из најбоље намере...

Милица: Лепо... Из најбоље намере ниси одржао обећање.

Иван: Тако је, из најбоље намере.

Милица: Е па слушај дечко, онда то немој више да чиниш. Да ми је била потребна таква помоћ то бих ти и рекла... И немој да се правдаш „добрим намерама“. Људи из најбољих намера праве велике глупости. Посебно кад изневере обећање.

Иван: Еј! Немој тако...

Милица: Убудуће ако хоћеш да се дружиш са мном, потруди се да поштујеш моје жеље. Уосталом шта ти ја попујем; ниси ти мали.

Иван: Извини Милице. У праву си. Баш сам испао овца. Надам се да ниси имала непријатности са Миланом. Он уме да буде...

Милица: Имала сам, ал' сад то више није важно... Него... ја бих сок од рибизле... Па ћу да ти испричам СВЕ... Али немој случајно да си то коме рекао...

Иван: Нећу часна реч. Хајде причај...

Text 5

Кћи: Тата, могу ли нешто да те питам?

Отац: Хммм.. Да, да... Свашта има у овим новинама. Читам их два сата и не могу да их оставим.

Кћи: ≠ А шта то има?

Отац: ≠Узми па прочитај. При крају сам.

Кћи: ≠ Немам времена. Боље ми ти испричај.

Отац: ≠Хоћу. Управо сам прочитао један текст о наркоманији... писац каже да је дрогом најугроженија адолесцентска популација и да...

Кћи: ≠ Јој, тата немој... Опет стара прича о дроги и како треба да пазим, да размислим са ким сам у друштву... и да случајно не залутам... и да нема безопасне дроге...

Отац: ≠Како ти то реагујеш!? Ниси ни саслушала шта сам хтео да ти кажем, а већ си почела: тата немој...

Кћи: ≠ Добро... добро. Хајде, реци шта си хтео да кажеш. Али буди кратак.

Отац: ≠Много тога. Али сад више и не знам тачно шта. У сваком случају нема безопасне дроге... она уништава прво каријеру, онда личност и на крају здравље. Руинира човека...

Кћи: ≠ Ух татааа... Опет... Па зар ти стварно мислиш да ја немам мозга... Да не удем да расуђујем шта је добро а шта зло... да сам апсолутно незрела и да су ми још потребни такви савети!?

Отац: ≠Па не мислим... Али знаш... бринем... Отац сам ти. У свету има добра али и зла. А ти си још млада...

Кћи: ≠ Ако толико бринеш, онда немој више. Бар што се дрога тиче. Не узимам дрогу; не узима је ни моје друштво. Више волимо сладолед и топлу чоколаду. Али...

Отац: Али шта...?

Кћи: ≠ Знаш тата, ја имам један мали проблем...

Отац: Реци.

Кћи: ≠ Хтела бих да идем у Београд...

Отац: ≠Аууу, немој опет Београд. Београд, па Београд. Била си пре годину дана. Знаш колико кошта пут. Нисам ја богаташ и нећу о томе да разговарам.

Кћи: ≠Али тата...

Отац: ≠Нема... али тата. Нећу да разговарам и шлус. Где су ми новине?

Section 1, Part B

Text 6

Марко Смиљањић са емисију „Погледи“

Прошле недеље у Атини је одржан скуп о феномену глобалног загревања. То је веома озбиљан проблем. Као што знате, ни након пет дана договор није постигнут. Питамо се зашто?

Изгледа да су себични интереси најбогатијих земаља опет надвладали. То што ће богате и високо развијене земље данас мање издвајати за заштиту природе, у жељи да очувају свој високи стандард, платиће сутра њихова деца.

Нико нема право да не мисли о будућности своје деце. Ми смо од наше деце, а не од очева, позајмили ову Земљу на којој живимо. Морамо им је зато вратити у добром стању да би и они могли да воде здрав и срећан живот.

Чини се да су богатима важнији профити великих корпорација и привредни раст по сваку цену него будућност ове наше једине Земље. Замислимо се над тим. Не дозволимо да само политичари одлучују о питањима која се тичу свих нас. Учинимо нешто док не буде касно.

Text 7

T: Сања, ти знаш зашто сам те позвао.

C: Не.

T: Стварно не знаш?

C: Не.

T: Јуче си пропустила тренинг а данас си закаснила. Знаш да имамо квалификациону утакмицу за три дана и да је сваки минут тренинга драгоцен.

C: Знам. Али јуче сам морала да пишем реферат који данас треба да предам. Никако нисам могла да дођем.

T: А зашто си јутрос закаснила?

C: Синоћ сам писала до касно у ноћ па сам се успавала.

T: Сања требало је да ми кажеш. Ти ово уопште не узимаш озбиљно.

C: Није тачно. Стварно имам толико обавеза у школи. Никако не успевам да све урадим на време, а и тренинзи ме баш замарају. Мене нико не разуме

T: Сања и сама знаш да си једна од најталентованијих у тиму. Нажалост нећу моћи да те ставим у први тим за ову утакмицу.

C: Како! Па зашто?

T: Пропустила си толико тренинга и мислим да ниси у најбољој форми.

C: Па и други пропуштају тренинге и касне.

T: Који 'други'?

C: Ммм, не могу да се сетим. Али то није фер. Имам толико обавеза.

T: Сања, и други иду у школу и имају обавезе, али не касне. Ако желиш да постигнеш успех у спорту, мораш много више напора да уложиш.

C: Па ја се трудим, али је тешко у исто време ићи у школу, тренирати и наћи времена за друштво и све остало.

T: Можда је време да одлучиш шта су ти приоритети и напустиш спорт.

C: Али ја сам најбоља у тиму.

T: Јеси, али таленат није довољан.

C: Молим вас, дајте ми још једну шансу. Обећавам да никада више нећу да касним.

T: Сања, то си већ сто пута рекла, па опет исто.